

ERITYISEN KOULUTUSTEHTÄVÄN HAKEMINEN

TAMPEREEN LYSEON LUKION EUROOPPA-LINJA

1) valtakunnallinen koulutustarve edistää erityistä osaamista ja vahvistaa kansallista osaamisvarantoa;

Tampere on Pohjoismaiden suurin sisämaakaupunki, jonka välitön vaikutuspiiri käsittää noin puoli miljoonaa henkilöä. Tampereella on uusi kaksi yliopistoa ja ammattikorkeakoulua yhteensulauttanut yliopisto, eri alojen muita oppilaitoksia sekä monipuolinen ja elinvoimainen elinkeinoelämä. Tampere on yksi maamme kasvukeskuksista, joka taloudellisten resurssiensa sekä tieteen, elinkeinoelämän ja kulttuuri-instituutioidensa monimuotoisuuden ansiosta kykenee turvaamaan ja edistämään kansallista osaamisvarantoa.

Tampereen lyseon lukion yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen keskittyvä Eurooppa-linja tarjoaa tulevaisuuden näkökulmasta keskeisen suuntautumisvaihtoehdon eri aloille tähtääville opiskelijoille. Se linkittyy erinomaisesti Tampereen yliopiston monipuolisiin hallinnon, talouden ja viestinnän sekä yhteiskuntatieteen opinto-ohjelmiin.

2) valtakunnallinen ja alueellinen koulutukseen hakeutuminen, opiskelijoiden tarve yhdistää lukiokoulutus vahvaan erikoistumiseen tai erityisharrastuneisuuteen ja tarve rakentaa yksilöllisiä opintopolkuja;

Tampere houkuttelee opiskelijoita paitsi korkeakouluun myös lukiotasolla. Tampereen lukioissa opiskelee noin 40% opiskelijoita ympäristökunnista tai kauempaakin. Tampereen lyseon lukiossa on noin 600 opiskelijaa, vuotuinen sisäänottomäärä lukioon, IB-linjalle ja Eurooppa-linjan painotukseen on yhteensä 185. Ensisijaisia hakijoita vuonna 2019 Tampereen lyseon lukioon oli 309. Erityisesti Eurooppa-linja vetää opiskelijoita kauempaakin Suomesta tarjotessaan ainutlaatuisen mahdollisuuden painottaa opinnoissaan enemmän yhteiskunnallisia opintoja sekä kieliä. Eurooppa-linjalle valitaan vuosittain 25 opiskelijaa.

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. hakijat (E-linja)	50	45	35	28	46	46
Ka-raja (E-linja)	9,18	9,18	9,00	8,81	9,19	
Kotikunta ei Tampere (E-linja)	68 %	64 %	50 %	62 %	77 %	

Vuoden 2019 haussa ensisijaisia hakijoita Eurooppa-linjalle oli 46 ja esimerkiksi syksyllä 2019 Eurooppa-linjalla aloittaneista vain yksi viidesosa opiskelijoista on kotoisin Tampereelta, kolme viidesosaa tulee Tampereen seudulta ja yksi viidesosa seudun ulkopuolelta.

Sisään pääsykeskiarvoraja Tampereen lyseon lukioon on vuosittain yksi Tampereen lukioiden korkeimmista: syksyllä 2019 keskiarvoraja oli 8,92. Eurooppa-linjalle hakiessa painotetaan painokertoimella kaksi äidinkielen, englannin, historian ja yhteiskuntaopin arvosanoja. Eurooppa-linjan sisään pääsykeskiarvo on niin ikään Tampereen lukioiden korkeimpia: 9,19 edellisessä syksyn 2019 haussa. Linjalle siis valikoituvat kiitettävästi peruskouluopinnoissaan menestyneet nuoret. Eurooppa-linjan sisään pääsyraja on vähintään 8,2 keskiarvo, sillä sitä alemman keskiarvon omaavalla nuorella ei katsota olevan riittävästi edellytyksiä Eurooppa-linjan opinnoissa pärjäämiseen.

Eurooppa-linja tarjoaa opiskelijoilleen hyvät valmiudet jatkaa yhteiskunnallisia opintoja Tampereen yliopistossa. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Johtamisen ja talouden tiedekunta sekä Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta mahdollistavat keskittymisen jatko-opinnoissa Eurooppa-linjan painottamiin yhteiskunnallisiin

aineisiin sekä kieliopintoihin. Eurooppa-linjan opiskelijoita auttavat yliopisto-opintoihin hakeutumisessa jo lukioaikana linjan opetussuunnitelmassa vaaditut yliopisto-opinnot, jotka monella herättävät kiinnostuksen opiskella alaa myös jatko-opinnoissaan. Samoin Eurooppa-linjalle Tampereen yliopistosta räätälöity kurssi madaltaa osaltaan kynnystä jatkaa korkeakouluopintoihin.

3) erityisen koulutustehtävän mukainen opetustarjonta, hakijan yhteistyöverkostot ja toiminnan vaikuttavuus;

Opetustarjonta

Eurooppa-linja on toiminut Tampereen lyseon lukiossa vuodesta 2002 alkaen eli lähes 20 vuotta. Linjan tarkoituksena on ollut sen perustamisesta lähtien painottaa jo lukio-opinnoissa jatko-opinnoissa sekä tulevaisuuden työelämässä tarvittavia taitoja. Menestymiseen lukion jälkeisessä elämässä kun tarvitaan englantia ja ruotsia laajempaa kielitaitoa, ymmärrystä ympäröivästä yhteiskunnasta sekä kriittistä suhtautumista siihen, tiedonhakutaitoja, yhdessä toimimisen taitoja sekä esiintymisvalmiuksia. Alusta alkaen linja onkin painottanut yhteiskunnallisia sekä kieliopintoja ja sisältänyt myös vaatimuksen suorittaa yliopisto-opintoja jo lukioaikana. Projektien, asiantuntijavierailujen sekä opintomatkojen avulla oppimista on viety konkreettisempaan tekemisen suuntaan ja samalla opetussuunnitelmaan kuuluvien opintomatkojen Brysseliin sekä Suomen naapurimaihin myötä on huomioitu myös kansainvälinen näkökulma. Linjaan on jo useamman vuoden ajan kuulunut myös vähintään viikon mittainen työharjoittelu, jossa konkreettiset työelämävalmiudet kehittyvät.

Lukion syksyllä 2021 käyttöön otettavan opetussuunnitelman yhteydessä otetaan käyttöön myös Eurooppa-linjalla uusi opetussuunnitelma, jossa linjan perusperiaatteet säilyvät ennallaan. Eurooppa-linjan opiskelijan on opiskeltava englannin ohella 12 opintopistettä jotakin toista vierasta kieltä, joka useimmiten on koulumme kielitarjonnan seurauksena saksa, ranska, espanja tai venäjä. Kieli voi jatkua peruskoulusta toisena A-kielenä tai B-kielenä tai lukiossa voi aloittaa kokonaan uuden kielen. 12 opintopistettä voi kerryttää enintään kahdesta vieraasta kielestä. Kielitaito on pienelle kansalle tärkeä meriitti ja tulevaisuudessakin työelämässä tärkeä keino erottua muista hakijoista kansainvälisistä työtehtävistä puhumattakaan.

Linjaan kuuluva vähintään viikon mittainen pakollinen työharjoittelu lisää opiskelijan valmiuksia työelämässä toimimiseen. Työharjoittelu ei ole peruskoulun työelämäjakson uusinta vaan Eurooppa-linjan työharjoittelu on sidottu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Opiskelija etsii itse oman työharjoittelupaikan ja suorittaa harjoittelun koulun loma-aikana tai lukulomalla. Eurooppa-linjan työharjoittelua on suoritettu esimerkiksi eduskunnassa, Euroopan parlamentissa, ministeriöissä, Suomen Pankissa, kaupunkien hallinnoissa, kansalaisjärjestöissä, poliittisissa puolueissa, erilaisissa lehdissä sekä käräjäoikeuksissa. Harjoittelusta työpaikka kirjoittaa todistuksen, jota voi hyödyntää myöhemmin esimerkiksi kesätyötä tai korkeakoulun harjoittelupaikkaa hakiessa. Opiskelija myös reflektoi harjoittelun jälkeen sen antia.

Yliopisto-opinnot ovat niin lukion uudessa opetussuunnitelmassa kuin Eurooppa-linjan opetussuunnitelmassa tärkeässä osassa. Eurooppa-linjan opiskelijan on lukioaikanaan suoritettava vähintään viiden yliopiston opintopisteen verran yliopisto-opintoja. Tampereen kaupungilla on Tampereen yliopiston kanssa pitkään jatkunut yhteistyösopimus yliopisto-opintojen suorittamisesta, jotka sitten mahdollisissa jatko-opinnoissa hyväksiluetaan osaksi korkeakouluopintoja. Opiskelijat saavat valita viiden opintopisteen opinnot vapaasti yhteiskunnallisten opintojen sisältä. Yliopisto-opintojen ohella Eurooppa-linjan opiskelijat suorittavat myös heitä varten räätälöidyn kahden opintopisteen kurssin Johdatus yhteiskuntatieteisiin, joka on tilattu Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulusta. Kurssin tehtävänä on tutustuttaa opiskelijat yhteiskuntatieteen perusteisiin ja metodeihin ja sitä kautta helpottaa myös omien yliopisto-opintojen valintaa.

Pakollisina lukio-opintoina linjaan kuuluu kuuden opintopisteen laajuinen, kolmeen moduuliin jaettava, projektikurssi, jossa kahden lukuvuoden aikaisen projektin myötä opitaan valmiuksia pitkäjänteiseen yhteistyöhön, tiedon etsimiseen ja kriittiseen käyttöön, tulosten esittämiseen sekä ryhmässä toimimiseen. Projektikurssin tavoitteena on valitusta teemasta toteuttaa opiskelijoiden ideoima tapahtuma, joka edellyttää myös asiantuntijahaastatteluita sekä yhteiskunnallista vaikuttamista. Projektikurssissa yhdistyvät oppiaineista yhteiskuntaoppi, äidinkieli sekä psykologia.

Projektikurssin lisäksi opiskelija valitsee viisi kahden opintopisteen kurssia yhteiskuntaopin, maantieteen, psykologian ja äidinkielen tarjonnasta syventämään osaamistaan. Omavalinnaisissa kursseissa opiskelija voi keskittyä oman kiinnostuksensa puitteissa esimerkiksi enemmän talouteen tai ajankohtaisiin teemoihin, mutta kaikissa kursseissa näkyy vahva yhteiskunnallinen painotus. Omavalintaisiin kursseihin kuuluvat syventävät kurssit ovat äidinkielen Vuorovaikutus 3 -kurssi, maantieteen GE3 Ihmismaantieteellinen ajattelu sekä yhteiskuntaopissa lakitiedon kurssi YH4, jotka luonnollisesti toteutetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisesti. Omavalintaisiin opintoihin kuuluvissa soveltavissa kursseissa on tarjolla kaksi eri oppiainetta yhdistävää kurssia eli yhteiskuntaopin ja maantieteen yhteiskurssi YH14 Euroopan yhteiskuntamaantiede, jossa maantieteen ja yhteiskuntaopin menetelmin tarkastellaan yhteiskuntien kehitystä Euroopassa sekä yhteiskuntaopin, historian sekä englannin yhdistävä YH13 Today's world. Kurssilla tarkastellaan ajankohtaisia kriisejä luotaamalla niiden historiallista taustaa sekä nykytilannetta englanniksi. Tulevaisuuden tutkimus -kurssissa YH12 näkökulma on monitieteinen. Lisäksi opiskelijat voivat valita IB-lukion puolelta englanninkielisen Introduction to Economics -kurssin täydentämään taloustiedon osaamistaan englanninkielisin käsittein.

Omavalintaisiin kursseihin lukeutuvat myös YH10 eli Talouspolitiikan kurssi, jossa tarkastellaan talouden painopisteitä hallituksen talouspolitiikan kautta. YH11 Ajankohtaisten yhteiskunnallisten kysymysten kurssilla teema vaihtuu vuosittain ja kurssilla pureudutaan kulloinkin keskeiseen yhteiskunnalliseen keskustelunaiheeseen vaaleista ilmastopolitiikkaan. PS07 Psykologian ajankohtaiset psykologiset ilmiöt -kurssilla yhteiskunnallisia aiheita käsitellään psykologian näkökulmasta. Edellä mainitut yhteiskunnallisia asioita käsittelevät kurssit järjestetään vuorovuosina.

Alla vielä listaus yllä mainituista kursseista:

- YH04 Lakitieto
- YH05 Introduction to economics
- YH10 Talouspolitiikan kurssi
- YH11 Ajankohtaiset yhteiskunnalliset kysymykset
- YH12 Tulevaisuuden tutkimus
- YH13 Today's world
- YH14 Yhteiskuntamaantiede
- GE03 Ihmismaantieteellinen ajattelu
- PS07 Ajankohtaiset psykologiset ilmiöt
- ÄI09 Vuorovaikutus 3

Tärkeä osa linjan opintoja ovat myös opetussuunnitelmaan lukeutuvat opintomatkat, joiden tarkoituksena on saattaa opiskelijat päätöksenteon lähteille ja syventää linjalla opiskeltuja asioita sekä lisätä osaltaan opiskelijoiden työelämätuntemusta. Ensimmäisenä opintovuonna vieraillaan eduskunnassa, jossa opiskelijoiden kysymysten avulla tutustutaan tarkemmin eduskunnan toimintaan ja poliittiseen vaikuttamiseen. Kolmantena opiskeluvuonna vieraillaan Brysselissä kuulemassa ajankohtaisimmat Eurooppa-politiikan asiat komissiossa, parlamentissa, ministerineuvostossa sekä Tampereen ja Pirkanmaan EU-yhteystoimistossa. Opintomatkat ovat saaneet kiitosta opiskelijoilta, koska niiden myötä opiskelijat pääsevät vierailemaan kohteissa, joihin ei suurella yleisöllä ole pääsyä sekä kuulemaan asiantuntijoita, joita eivät muuten saisi vastaamaan kysymyksiinsä. Näiden vierailujen myötä monella herää ensimmäistä kertaa kiinnostus kansainvälisiin työtehtäviin tai opintoihin.

Kaiken kaikkiaan Tampereen lyseon lukiossa on vuositason tarjolla reilut 500 kurssia. Vuonna 2019-20 lukumäärä oli 509. Näistä noin kymmenen kurssia on suoraan Eurooppa-linjalle lukeutuvia kursseja, mutta näiden lisäksi Eurooppa-linjan merkitys myös muiden toteutuvien - erityisesti kielten - kurssien kannalta on

keskeinen. Tämän lisäksi kaupungin panostus Eurooppa-linjaan näkyy opintomatkoissa, joiden kustannukset kaupunki kattaa samoin kuin kuukauden mittaisen työharjoittelustipendin Brysseliin yhdelle linjalta valmistuvalle vuosittain.

Yhteistyöverkostot

Eurooppa-linjan lähes 20-vuotinen toiminta on vakiinnuttanut tietyt yhteistyöverkostot pysyvään käyttöön. Tampereen kaupungilla on Tampereen yliopiston kanssa jo pitkään jatkunut yhteistyösopimus, joka oikeuttaa lukio-opiskelijat suorittamaan yliopisto-opintoja jo lukioaikanaan. Tämän sopimuksen puitteissa toimii myös Eurooppa-linja, eli linjan opiskelijat valitsevat yhteiseltä opintotarjottimelta haluamansa yliopistokurssit. Mahdollisuus kurssien suorittamiseen on yliopiston tarjonnan mukaan lähiopetuksena tai verkkokursseina. Käytännössä suurin osa Tampereen lukioista yliopistokursseja suorittaneista ovatkin vuosittain olleet Eurooppa-linjan opiskelijoita. Kaupungin ja Tampereen yliopiston yhteistyötä ollaan vuoden 2021 LOPS:in myötä edelleen tiivistämässä ja Eurooppa-linjan yliopisto-opintoja keskitetään aikaisempaa enemmän yhteiskunnallisten opintojen suuntaan. Tämän lisäksi Eurooppa-linjalle ollaan järjestämässä kokonaan oma yliopistokurssinsa Johdatus yhteiskuntatieteisiin, joka siis toteutetaan yhdessä Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulun kanssa mutta josta opiskelija saa opintosuorituksiinsa lukion kaksi opintopistettä. Kurssin sisältö räätälöidään yhteistyössä yliopiston kanssa siten, että se ei vastaa suoraan mitään yliopistokurssia vaan vastaa Eurooppa-linjan tarpeisiin.

Eurooppa-linjan kansainväliset verkostot ovat vakiintuneet erityisesti linjan kehitystyössä aktiivisesti mukana olleeseen Tampereen seudun EU-yhteystoimistoon. Toimiston vetäjänä on sen perustamisesta lähtien toiminut yhteysjohtaja Hannele Räikkönen, joka on ollut paitsi perustamassa Eurooppa-linjaa myös aktiivisesti mukana sen kehittämisessä siitä lähtien. EU-toimiston kanssa on myös toimiva yhteistyö työharjoittelustipendin tiimoilta: joka vuosi yksi linjalta valmistuva abiturientti saa kuukauden mittaisen työharjoittelustipendin Brysseliin. Kaupunki kustantaa stipendin saajan asumisen Brysselissä sekä palkan harjoitteluajalta. EU-yhteystoimisto tuo myös kansainvälistä näkökulmaa niin opetussuunnitelmatyöhön kuin vuosittaiseen toimintaamme. EU-yhteystoimisto on myös yksi vakiovierailukohteistamme kolmannen vuoden opiskelijoiden Brysselin opintomatalla. Opintomatkojen myötä ovat linjalle vakiintuneet myös yhteydet Euroopan parlamenttiin, komissioon sekä Suomen EU-edustustoon Brysselissä.

Opetussuunnitelmaan kuuluvan työharjoittelun myötä yhteistyöverkostot ovat laajentuneet myös kotimaassa esimerkiksi Tampereen kaupungin hallinnon, käräjäoikeuden, Pirkanmaan liiton ja Tampereen yliopiston suuntaan. Näissä on vuosittain useita Eurooppa-linjan opiskelijoita suorittamassa työharjoitteluaan. Opiskelijat hakevat paikan itse, mutta tarvittaessa apua saa Eurooppa-linjan koordinaattorilta. Yhteyksiä työelämän suuntaan on luonut myös Eurooppa-linjan projektikurssi, jossa opiskelijat ovat saaneet koulun ulkopuoliselta taholta tehtävänannon projektiinsa. Opetus- ja kulttuuriministeriölle selviteltiin digitaalisuuden lisääntymistä opetuksessa, Tampereen kaupunkiseudun kanssa koulujen loma-aikojen muuttamista Keski- ja Etelä-Euroopan suuntaan, Tampereen yliopiston kanssa opiskelijat toimivat kanssatutkijoina lakien valmisteluun liittyvässä ALLYouth-projektissa ja Pirkanmaan liiton kanssa yhteistyössä selvittää Pirkanmaalla toteutettuja EU-hankkeita ja niiden vaikutuksia.

Tampereen lyseon lukiossa on myös aktiivisesti pyritty lisäämään opiskelijoiden työelämätietoutta ja -valmiuksia. Vuosittain kartoitetaan uusien opiskelijoiden huoltajista halukkaita esittelemään työtään ja työpaikkaansa opiskelijoille, ja opinto-ohjauksessa opiskelijat pääsevät valitsemaan lukuisista uratarinoista omansa. Tämän lisäksi luonnollisesti Tampereen lyseon lukiosta valmistuneita opiskelijoita on vuosittain esittelemässä jatko-opintomahdollisuuksiaan sekä kertomassa omista vaiheistaan kohti työelämää.

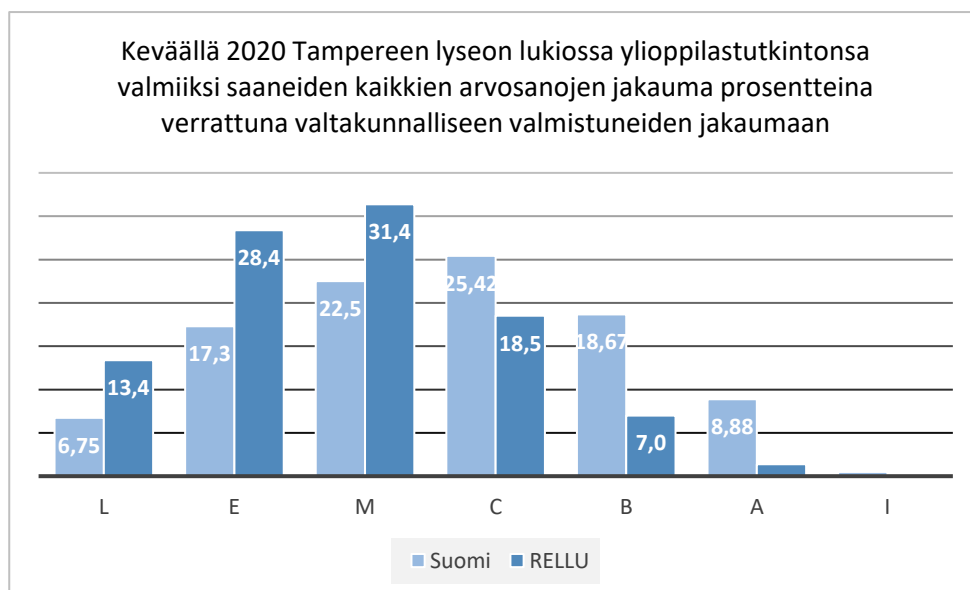
Tampereen lyseon lukiossa vierailee muutenkin vuosittain laaja määrä erilaisia vierailijoita niin yliopistolta kuin yritysmaailmasta. Näillä vierailuilla yleisenä toiveena on lähteä liikkeelle vierailijan koulutus- ja työtaustasta,

jolla niin ikään nostetaan työelämätietoutta esiin. IB-lukion ansiosta monet vierailijoista ovat ympäri maailmaa, mikä samalla tuo kansainvälistä näkökulmaa.

Koulumme on niin ikään aktiivinen toimija myös Suomen ulkopuolelle. Ranskassa, Espanjassa ja Saksassa ovat vakiintuneet opintomatkat ystävyyskouluihin sekä luonnollisesti vastavierailut sieltä Tampereelle. Eurooppa-linjalaiset ovat usein kieltenlukijoina näillä matkoilla mukana sekä myös hoitavat oman osuutensa vieraiden majoituksesta. Lisäksi olemme olleet aktiivisesti kouluna mukana Erasmus-projekteissa, joita kuluneena lukuvuonna on ollut samaan aikaan meneillään peräti kolme erilaista. Näistä esimerkiksi Courage to Care -projekti on käsitellyt yhteiskunnallisia aiheita kuten sosiaalinen inkluusio, maahanmuutto, ääriliikkeet. Projektissa ovat olleet meidän lisäksi mukana koulut Norjasta, Hollannista, Espanjasta, Italiasta ja Latviasta. More than the sum of its parts -projektissa kumppaneina ovat toimineet Saksa, Italia, Espanja, Kroatia, Englanti, ja teemana maiden kulttuuri, historia sekä perinteet. Tulevalle lukuvuodelle on haussa uusi projekti mutta samojen tuttujen kumppaneiden kanssa ja sen kantavana teemana on voimauttaa nuorista aktiivisia, omaan tulevaisuuteensa vaikuttavia kansalaisia. Mikä sopisikaan Eurooppa-linjan kannalta paremmin?

Toiminnan vaikuttavuus

Eurooppa-linjalle tullaan korkealla sisäänpääsykeskiarvolla ja linjalta valmistuva opiskelija on lukioaikanaan suorittanut yleensä 80-90 lukiokurssia mukaan lukien vieraan kielen opinnot sekä yliopisto-opinnot ja työharjoittelun. Yliopisto-opintojen myötä monella on jo lukioaikana vahvistunut tuleva jatko-opintopaikka sekä työharjoittelun myötä myös työelämävalmiudet ovat vahvistuneet. Tampereen lyseon lukioista ja Eurooppa-linjalta valmistuneiden opiskelijoiden ylioppilastutkintotodistukset ovat tasoltaan valtakunnallista keskiarvoa paremmat Tampereen lyseon lukion ollessa vuodesta toiseen yksi parhaimmista Tampereen seudun lukioista. Myös opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin on korkeaa luokkaa. Suosituimpia jatko-opintoaloja Eurooppa-linjan suorittaneilla ovat oikeustiede, hallintotieteet, taloustieteet ja yhteiskunnalliset aineet sekä mm. psykologia. Eurooppa-linjan yliopisto-opintovaatimuksen voisi todeta helpottavan tulevaa jatko-opintovalintaa sekä estää mahdollisten väärin valintojen tekemistä, kun jo lukioaikana on suorittanut yliopistokursseja. Lisäksi Eurooppa-linjan opiskelijoiden yliopisto-opinnot rohkaisevat myös muita koulumme opiskelijoita suorittamaan yliopisto-opintoja jo lukioaikanaan.

Eurooppa-linjan erityispiirteenä on painottaa kielen opiskelemisen merkitystä tulevaa työelämääkin silmällä pitäen. Lyhyiden kielten opiskelu lukioissa sekä niiden kirjoitusmäärät ylioppilaskirjoituksissa ovat laskeneet jo pidempään, mitä mm. yliopistojen valintakoeuudistus on entisestään lisännyt. Eurooppa-linjan opetussuunnitelma paikkaa osaltaan tätä puutetta ja mahdollistaa laajemman kieliopintojen tarjonnan Tampereen lyseon lukiossa kautta linjan. Lisäksi kieliopinnot lisäävät opiskelijoiden kiinnostusta lähteä suorittamaan opintojaan myös Suomen ulkopuolelle. Linjan opetussuunnitelmaan kuuluva opintomatka sekä monet vierailut ja vierailijat myös lisäävät kiinnostusta kansainvälisiin työtehtäviin tulevaisuudessa.

”Luin Eurooppa-linjan pakollisena vieraana kielenä ranskaa, ja olen hyötynyt ranskan osaamisesta läpi yliopistourani. Olin kandiopintojeni aikana vuoden mittaisessa opiskelijavaihdossa Pariisissa, missä pystyin aiemman ranskan osaamiseni ansiosta valitsemaan ranskankielisiä kursseja. Jatkan maisteriopintoihin College of Europeen Belgiaan, missä ranskan osaaminen oli yksi pääsyvaatimuksista. Lisäksi ulkomailla asuessani olen toki tarvinnut jatkuvasti englantia, joten Eurooppa-linjan ohjelmaan kuuluneet englannin lisäkurssit ovat olleet minulle hyödyksi.”
Juuso Järvinemi, valmistunut Eurooppa-linjalta vuonna 2015

Kielen ohella Eurooppa-linjan opiskelijat aktivoituvat helpommin myös erilaisessa vaikuttamistoiminnassa lukioaikanaan. Monet ovat mukana kuntansa nuorisovaltuustotoiminnassa, osa taas puoluetoiminnassa sekä Suomen lukiolaisten liiton vaikuttamistyössä. Koulun puitteissa Eurooppa-linjalaisten vaikuttaminen keskittyy opiskelijakunnan hallituksen toimintaan, jonka puheenjohtajissa ja hallituksen jäsenissä on Eurooppa-linjan olemassaolon ajan ollut lukematon määrä Eurooppa-linjan opiskelijoita. Ruohonjuuritasolla Eurooppa-linjalaisten aktiivinen ote näkyy useassa koululla järjestetyssä tilaisuudessa aina vaalipaneeleista Eurooppa-linjan projektiкурssilla järjestettäviin tilaisuuksiin.

Eurooppa-linjan suorittaneet opiskelijat mainitsevat usein linjan suorittamisen lisäarvona sen mahdollistaman erottuvuuden muista hakijoista; monella linjan suorittaneella esimerkiksi kesätyöpaikan tai korkeakouluharjoittelupaikan saamista on edesauttanut CV:ssä näkyvä merkintä Eurooppa-linjan opinnoista. Se on herättänyt työnantajan kiinnostuksen muuten varsin samanlaisten hakemusten joukosta.

”Menin lukion ja armeijan jälkeen Edinburghiin Skotlantiin opiskelemaan kansainvälisiä suhteita. Kiinnostukseni kansainvälistä yhteistyötä ja erityisesti EU-aiheita kohtaan kasvoi lukiopolkuni aikana, mihin vaikuttivat paitsi tekemämme opintovierailut, myös Eurooppa-linjan ohjelmaan kuulunut yhteiskuntaopin EU-kurssi ja Eurooppa-linjan opiskelijoille mainostetut koulun ulkopuoliset mahdollisuudet. Olin jo aiemmin ollut kiinnostunut historiasta ja kielistä, mutta aloin suuntautua nimenomaan valtiotieteisiin vasta Eurooppa-linjan aikana. Koska hakukirje oli yliopiston valintaprosessissa tärkeässä roolissa, oli minulle eduksi, että pystyin kertomaan erikoislinjalla suorittamistani lukio-opinnoista.”
Juuso Järvinemi, valmistunut Eurooppa-linjalta vuonna 2015

”Eurooppa-linja kuljetti minut heti lukion jälkeen lyhyeen kesäharjoitteluun Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimistoon Brysseliin. Harjoittelukokemus oli timanttinen - heti ensimmäisellä viikolla toimiston tehokaksikko Hannele Räikkönen ja Petra Kortelainen lähettivät minut seuraamaan muun muassa silloisen komission puheenjohtaja José Manuel Barroson puheenvuoroa. Seikkailu Brysselissä 18-vuotiaana jätti minuun pysyvät jäljet - kaipuu takaisin Eurooppaan vei minut opiskelujen aikana opiskelijavaihtoon sekä Ranskaan että Italiaan. EU-asiat jäivät myös kutkuttelemaan ja hakeuduin takaisin Brysseliin korkeakouluharjoitteluun Suomen pysyvään edustustoon Euroopan Unionissa (eli ”Suomen EU-suurlähetystöön”) muutama vuosi kesäharjoittelun jälkeen.

Eurooppa-linjalla on varmasti ollut osansa myös alavalinnassa - lukion jälkeen pohdin kuumeisesti, mikä ala tuntuisi eniten omalta. Moni meistä eurooppalinjalaisista haki lukion

jälkeen opiskelemaan yhteiskuntatieteitä, lakia tai kauppatieteitä, minäkin viimeistä. Liiketaloustieteet eivät tuntuneet ihan omalta alalta, mutta kauppis-polku kuljetti minut puhtaasti taloustieteen pariin, enkä voisi olla tyytyväisempi alavalintaani. Viihdyin taloustieteen parissa niin hyvin, että valmistuttuani Aalto-yliopistosta maisteriksi halusin jatkaa opintojani, ja Ranska tuntui siinä kohtaa luonnolliselta paikalta väitöskirjan kirjoittamiseen. Olen nyt asunut Ranskan Toulousissa jo useamman vuoden työstäen taloustieteen väitöskirjaani.

Eurooppa-linjalta käteen jääneet kansainväliset kokemukset sekä kielitaito rohkaisivat ehdottomasti hyppäämään kaikkiin näihin seikkailuihin mukaan!”
Tuuli Vanhapelto, valmistunut Eurooppa-linjalta vuonna 2012

4) henkilöstön kelpoisuus, erityinen osaaminen ja riittävyys, tilojen, välineiden ja opetussuunnitelmien soveltuvuus, toiminnan kehittäminen ja opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet opetuksen ja koulutuksen kehittämisessä sekä hakijan valmius suunnata voimavaroja erityisestä koulutustehtävästä huolehtimiseen;

Henkilöstön kelpoisuus, erityinen osaaminen ja riittävyys

Tampere on koulutuskaupunkina vetovoimainen ja lukiokoulutukseen rekrytoitavissa pätevissä opettajissa on valinnan varaa. Tampereen lyseon lukiossa toimii kansallinen ja IB-puoli yhteenlaskettuna viisi pätevää yhteiskuntaopin opettajaa, joista neljä on vakituissa virassa olevia lehtoreita ja yksi vakituinen tuntiopettaja. Kaksi yhteiskuntaopin opettajista opettaa myös IB-puolella eli englanninkielisen opetuksen kriteerit täyttyvät. Yhteiskuntaopin lisäksi Eurooppa-linjan opinnoissa painottuvat maantiede, psykologia, äidinkieli sekä vieraat kielet, joten Eurooppa-linjan toteuttaminen jakautuu laajemmalle opettajatiimille. Tampereen lyseon lukiossa huolehditaan kelpoisten opettajien palkkaamisesta kaikissa oppiaineissa. Eurooppa-linjan opiskelijoiden etenemistä ja painotuksen toteutumista seuraavat erityisesti ryhmänohjaajat, opinto-ohjaaja sekä Eurooppa-linjan koordinaattori. Koordinaattori huolehtii myös Eurooppa-linjan yhteistyöverkostojen ylläpitämisestä, opintomatkojen suunnittelusta ja ylipäänsä linjan opintokokonaisuuden kehittämisestä.

Tampereen lyseon lukion opettajat koulutautuvat ahkerasti ja Tampereen kaupunki kannustaakin opettajia täydennyskoulutukseen. Yhteiskuntaopin ollessa Eurooppa-linjan keskeinen oppiaine on luonnollisesti näiden opettajien kouluttautuminen linjan kannalta tärkeää. Ainejärjestön (HYOL vuosittain tarjoamien koulutusten lisäksi on mahdollista osallistua yliopiston koulutuksiin, esimerkiksi lakitiedon koulutukset, arviointikoulutuskokonaisuus tai kuluneena lukuvuonna Tampereen yliopiston järjestämä MeMore eli media-yhteiskunnan medialukutaidot -koulutus, johon yhteiskuntaopin ja maantieteen opettajamme ovat osallistuneet työparina.

Ajankohtaista Eurooppa-tietoa kerätään Eurooppa-tiedotuksen järjestämistä koulutuksista sekä opintomatoilta ja erilaisilta vierailijoilta. Brysselin vuosittainen opintomato on samalla opettajien koulutusmato, sillä samalla päivittyvät uusimmat unioniin liittyvät uutiset, joita hyödynnetään luonnollisesti opetuksessa. Jatkuva kouluttautuminen nähdään Tampereen lyseon lukiossa erittäin tärkeänä: sillä lisätään paitsi tietopohjaa myös pedagogisia valmiuksia ja mahdollisuuksia luoda uudenlaisia ajatusmalleja hyödynnettäväksi omassa työssä.

Tilat, välineet ja opetussuunnitelmat

Eurooppa-linjan yhteiskunnallinen painotus ei vaadi erityisiä tiloja tai välineitä. Opetussuunnitelmaa kuvattu kohdassa opetustarjonta.

Toiminnan kehittäminen ja opiskelijoiden osallistumismahdollisuudet

Eurooppa-linjan kehittämisessä edetään opiskelijoiden näkökulma edellä. Eurooppa-linjan kehittämisryhmä kokoontuu kaksi kertaa lukuvuodessa keskustelemaan linjan keskeisistä kehityksaiheista ja eteen tulleista haasteista. Ryhmän jäseninä ovat Tampereen kaupungin lukiokoulutuksen johtaja Jorma Suonio, Tampereen lyseon lukion rehtori, apulaisrehtori, Eurooppa-linjan koordinaattori sekä opinto-ohjaaja, Tampereen seudun EU-yhteystoimiston EU-yhteysjohtaja Hannele Räikkönen sekä vaihtuvat jäsenet Tampereen yliopistolta sekä yrityspuolelta. Lisäksi mukana on aina opiskelijaedustus. Kehittämisryhmän syksyn kokouksessa käsitellään mahdollisia huolenaiheita ja seurataan Eurooppa-linjan opetussuunnitelman toimivuutta saadun opiskelijapalautteen valossa. Kevään kokouksessa ovat mukana linjalta valmistuvat abiturientit, joiden kanssa käydään opintoja läpi ja kerätään palautetta ja ideoita linjan kehittämiseksi. Voisi siis todeta, että Eurooppa-linjan kehittämisessä sen opiskelijoilla on suuri painoarvo.

Uuden lukion opetussuunnitelman myötä myös Eurooppa-linjan opetussuunnitelma siis uudistuu. Kehitystyö uudeksi Eurooppa-linjan opetussuunnitelmaksi käynnistettiin OPS-workshopilla, jossa oli mukana Eurooppa-linjan kehittämisryhmän ohella nykyisiä sekä jo linjalta valmistuneita opiskelijoita. Näin pyrittiin saamaan mahdollisimman laaja näkemys siitä, millaisia toiveita ja ajatuksia linjan kehittämiseen eri tahoilla oli. Tällaisia workshoppeja käytetään tarpeen mukaan linjan kehittämisessä jatkossakin.

Eurooppa-linjan toiminnan kehittämisessä huomioidaan yhteiskunnan muutoksen ja uusien opetussuunnitelmien asettamat tarpeet ja kehitystyötä on tehty opiskelijoiden hyvinvointi edellä. Eurooppa-linjan opetussuunnitelmasta tulee paljon ylimääräistä työtä opiskelijoille, joiden jaksaminen on tutkimusten mukaan viime vuosina heikentynyt voimakkaasti. Tästä syystä uusimpaan opetussuunnitelmaan on Eurooppa-linjan ydinajatus pyritty entisestään tiivistämään ja saamaan kokonaisuudesta opiskelijan kannalta hallittavampi. Opiskelijoiden tilannetta ja näkemyksiä kuullaan tarkalla korvalla ja opiskelijat olivat mukana myös uusimman opetussuunnitelman kehitystyössä. Eurooppa-linjalaisilla on jo linjalle hakeutuessaan kiinnostusta vaikuttamiseen sekä rakentavien parannusehdotusten esittämiseen kouluun ja opiskeluun liittyvissä asioissa, joten opiskelijoiden motivoiminen osallistumaan linjan kehittämiseen on ollut helppoa ja tuottanut hyviä ehdotuksia.

Kaiken kaikkiaan Tampereen lyseon lukiossa opiskelijoilla on hyvät vaikuttamismahdollisuudet opiskeluun liittyviin asioihin. Opiskelijakunnan hallituksen toiminta on aktiivista; he kokoontuvat säännöllisesti ja seuraavat keskustelussa olevia asioita mm. osallistumalla opettajainkokouksiin. Opiskelijakunnan hallituksen kantaa kysytään kaikissa heitä koskevissa merkittävässä päätöksissä, samoin opiskelijakunta vie aktiivisesti tärkeänä pitämiään asioita eteenpäin. Aktiivisen opiskelijakunnan hallituksen ohella Tampereen lyseon lukion entiset opiskelijat, TLEO, kokoontuu säännöllisesti, minkä lisäksi on käynnistetty myös muuta alumnitoimintaa yhteistyöverkostojen ja vaikuttamisen lisäämiseksi.

Valmius suunnata voimavaroja erityisestä koulutustehtävästä huolehtimiseen

Eurooppa-linjan kustannusvaikutukset koostuvat

- laajemmasta lukio-opintojen kokonaisuudesta (Eurooppalinjalainen suorittaa arviolta keskimäärin noin 10 kurssia enemmän kuin peruslukiolainen)
- painotuksen omien kurssien kustannuksista
- opintomatkojen kustannuksista (kaupunki kustantaa pientä omavastuuta lukuun ottamatta myös linjan opintoihin sisältyvät opiskelijoiden matkat, joista suurin kuluerä on abiturienttien matka Brysseliin)
- Brysselin harjoittelustipendistä
- opettajien kouluttautumisen kustannuksista

Kaupunki on kiitettävästi huolehtinut näistä kuluista koko linjan 20-vuotisen olemassaolon ajan. Mikäli linjan sisäänotto pidetään ennallaan, ei valtakunnallinen erityistehtävä tule lisäämään kokonaiskustannuksia.

5) muut mahdolliset haettavan erityisen koulutustehtävän kannalta oleelliset seikat.

Tampereen lyseon lukion Eurooppa-linjan on vajaan kahdenkymmenen toimintavuotensa aikana osoittanut, että tarvetta yhteiskunnallisia asioita painottavalle linjalle todella on. Joka vuosi linjalle tulee opiskelijoita satojen kilometrien päästä, sillä linja sekä Tampere opiskelukaupunkina houkuttavat Pirkanmaan ulkopuolellakin. Vastaavaa tarjontaa ei muualta Suomesta löydä.

Lukion syksyllä 2021 voimaan astuvassa opetussuunnitelmassa painottuvat sekä yliopisto-opinnot että työelämävalmiudet, jotka ovat jo pitkään olleet Eurooppa-linjan keskeiset lähtökohdat. Erilaisten erityistehtäväpainotusten ohessa olisi hyvin tilaa Eurooppa-linjallekin, sillä yhteiskunnallinen osaaminen sekä ymmärryksen lisääminen sen suhteen tuottaa meille tulevaisuudessakin yhteiskunnallisesti valveutuneita osaajia, joita kipeästi yhteiskunnassa tarvitaan. Eurooppa-linjalla onkin paikkansa tarjota opiskelijoilleen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen pohjautuva näkökulma myöhempään elämään. Linja ei niinkään tähtää mihinkään ammattiin vaan sen suurin vaikutus on opiskelijan omaan identiteettiin ja toimintatapaan sekä luonnollisesti tapaan nähdä, kokea ja vaikuttaa erilaisissa ympäristöissä - olivatpa ne kytköksissä politiikkaan, luonnontieteisiin tai vaikkapa taiteisiin.